

CAMÍ DE LA RETIRADA

RUTA DE L'EXILI DE MOLLÓ A PRATS
DE MOLLÓ PEL COLL D'ARES

PRESENTACIÓ

A les acaballes de la Guerra Civil Espanyola, entre el 27 de gener i el 13 de febrer, entre 85.000 i 95.000 persones van creuar el Pirineu, entre la Vall de Camprodon i el Vallespir, camí cap a un exili que per a la majoria seria llarg i penós. Molts d'aquests refugiats van ser acollits en un primer moment pels habitants de Prats de Molló. Aquesta localitat es va convertir en un improvisat campament on milers de refugiats foren atesos. L'itinerari del Camí de la Retirada recorre un dels molts camins de l'exili, que tant de bo mai hagueren hagut d'existir.

FITXA TÈCNICA

- Distància: 14 quilòmetres
- Desnivell: +555 metres / -990 metres
- Durada: 4 hores
- Dificultat: Mitjana

RECOMANACIONS

- Es tracta d'un itinerari que es pot realitzar durant tot l'any, tot i que a entre desembre i abril pot haver-hi neu, amb les dificultats que això comporta.
- És important conèixer la meteorologia de la zona, ja que a l'estiu les tempestes de tarda són freqüents.
- Es recomana portar calçat adequat per caminar i aigua ja que no es troba cap font durant tot el trajecte.
- El temps calculat per l'itinerari no inclou les parades per descansar, per menjar o per observar el paisatge.
- Recordeu sempre tancar els passos dels filats del bestiar.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

1. Capella de Sant Sebastià (1.180 m)

Inici de l'itinerari L'itinerari comença en aquesta capella, just al costat de l'Ajuntament de Molló, on trobareu un plafó amb informació general del Camí de la Retirada. Avancem pel carrer Sant Sebastià en direcció al centre del poble fins a la plaça Major. Un cop a la plaça, prenem el carrer que es dirigeix a l'església de Santa Cecília. Deixem a l'esquerra l'església i fem una forta baixada pel carrer cap a la carretera que dona accés al poble. Creuem aquesta carretera i baixem per unes escales, situades una mica cap a l'esquerra, en direcció a la carretera C38.

2. Carretera C38 (1.160 m)

380m / 8 min

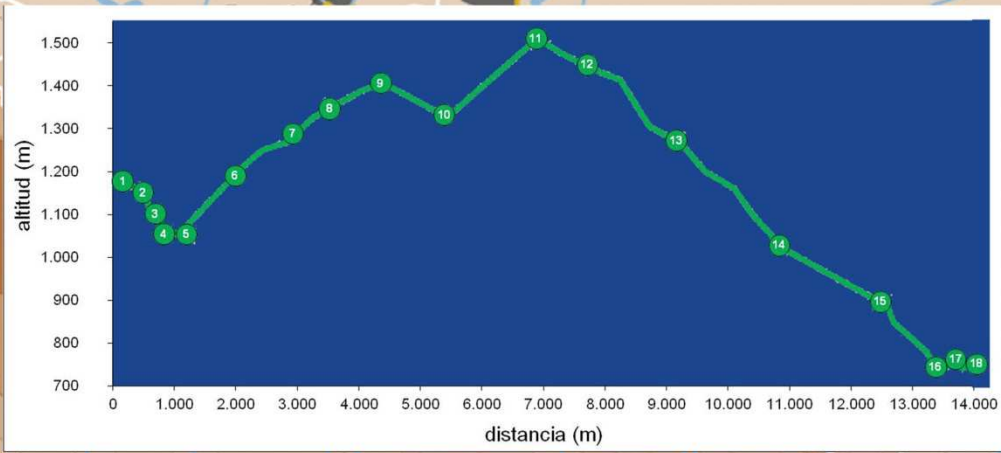
Just abans d'arribar a la carretera passem pel costat del petit oratori de la Mare de Déu del Roser i d'un plafó del Camí de la Retirada. Travessem la carretera i prenem el camí que surt cap a l'esquerra. Aquest camí davalla en diagonal per sota la carretera. Cal que aneu amb compte perquè uns 100 metres més endavant el camí gira 90° cap a la dreta i davalla fort.

3. Ca la Francesa (1.114 m)

610 m / 12 min

Passem pel costat de ca la Francesa, que ens queda a la dreta. Una mica més enllà, a l'esquerra, trobem can Borraser. Seguim recte baixant pel camí de ferradura, entre murs de paret seca. Uns 150 metres més endavant surt un camí a l'esquerra que ignorem i continuem dret en baixada fins que, una mica més enllà, arribem a can Verjo, que ens queda a la dreta, i a tocar de can Biel. Passada aquesta darrera casa, el camí desemboca en un altre de més ample que seguim cap a la dreta i, pocs metres més enllà, arribem al pont de can Fumat.

4. Pont de can Fumat (1.058 m)

880 m / 17 min

A l'esquerra trobem un oratori i una mica més endavant el pont de Can Fumat, que creua el Ritort. L'itinerari, però, no travessa el riu per aquest pont antic, sinó que es dirigeix cap a l'esquerra, seguint la indicació d'un plafó del Camí de la Retirada. Travessem per un gual que permet el pas de vehicles i que trobem una mica més avall i, just a l'altra banda, prenem el camí que surt a la dreta i que es dirigeix a uns prats. Aquest tram de camí sovint està entollat d'aigua i es desdibuixa entre l'herba. El camí gira cap a l'esquerra, paral·lel al torrent de Ginestosa. Pocs metres més endavant passem el filat i tanquem el pas. A la dreta hi ha una palanca sobre el torrent.

5. Palanca sobre el torrent (1.060 m)

1.110 m / 22 min

Passem aquesta palanca i a l'altra banda trobem un plafó del Camí de la Retirada. Pugem pel corriol estret, resseguint un filat amb punxes que ens queda a l'esquerra. El camí s'enfila força per una avellanada amb pins i boix. Després d'un parell de revolts tancats arribem a una zona més planera de pins amb un sotabosc més esclarissat. Ens trobem a l'entrada del pla dels Bous.

6. Pla dels Bous (1.186 m)

1.950 m / 40 min

Resseguint el corriol que gira suaument cap a l'esquerra i que travessa el pla dels Bous. Trobem un nou filat i, a l'altra banda, el camí s'enfila endinsant-se en una pineda. Hi ha un moment en què el camí fa un revolt a la dreta i puja rodejant el Clot de can Bac, que ens queda a l'esquerra. Més amunt arribem a una zona de prats. El corriol, sovint desdibuixat per l'herba, va pujant en direcció al rec del clot.

7. Rec del Clot de can Bac (1.270 m)

2.870 m / 1 h

Passem sota la línia d'alta tensió, on trobem un plafó del Camí de la Retirada. Sortim del bosc i ja podem albirar el collet a dalt del clot, cap on ens hem de dirigir. Pugem paral·lels al rec fins al collet, on trobem la carena que baixa del Montfalgars. Per accedir-hi cal passar un filat pel pas.

8. Casilla dels carrabiners (1.324 m)

3.225 m / 1 h 5 min

Seguim per la pista que remunta la carena cap a l'esquerra i, pocs metres més endavant, arribarem a l'anomenada Casilla dels carrabiners, on trobarem un altre plafó del Camí de la Retirada. Continuem per la pista principal, paral·lela a la línia d'alta tensió, que ens queda a l'esquerra.

9. Roca del Gall (1.390 m)

4.050 m / 1 h 20 min

Creuem un filat pel pas i continuem per la pista, ara una mica desdibuixada per l'herba, que envolta per la dreta la Roca del Gall. El camí s'enfila fins a un collet i, en aquest punt, travessa per sota la línia d'alta tensió. Envoltem per l'esquerra la Quera del Boc i baixem fins a un nou collet amb indicacions. Passem de nou per sota la línia d'alta tensió. En aquest punt el camí volta la carena pel vessant est i baixa força.

10. Coll Prugent (1.327 m)

5.430 m / 1 h 50 min

Arribem a coll Prugent i passem, per darrera vegada, per sota de la línia d'alta tensió. Davant ja albirem el camí, que puja fort, en direcció al coll d'Ares, i rodeja el Montfalgars pel vessant oest (esquerre). Seguim aquest camí de forta pujada i amb trams de roca descomposta. L'ombra dels pins negres de la dreta farà menys pesada la pujada, que es mantindrà constant fins al coll d'Ares.

11. Coll d'Ares (1.512 m)

6.900 m / 2 h 20 min

Arribem al coll d'Ares i a la carretera transfronterera. Deixem a la dreta l'antiga duana i ens dirigim cap a la balconada que s'obre sobre el Vallespir. Passat el monument en record als refugiats que hi ha a la dreta, un senyal del Camí de la Retirada ens indica quin és el corriol per on hem de baixar cap al Vallespir. Després d'un parell de revolts el camí arriba fins a una zona més planera on trobem un camí més ample. Seguim aquest camí recte, cap al nord, i al final arribarem a un revolt de la carretera que puja al coll d'Ares.

12. Carretera D115 (1.439 m)

7.810 m / 2 h 35 min

Seguim en baixada pel costat dret de la carretera durant uns 350 metres, fins que arribem al següent revolt. El massís del Canigó s'obre davant nostre com un gran teló de fons. A sota veiem les restes de l'església de Santa Margarida de Coll d'Ares, antic hospital de peregrins. Creuem la carretera i ens dirigim a la pista forestal que surt del mateix revolt i que porta a la Torre del Mir. Pocs metres més endavant un senyal ens indica que hem de girar a la dreta i continuar avall, travessant unes feixes de prat. Algunes estagues pintades de groc ens poden ajudar a orientar-nos. Deixem diversos camins que surten a la dreta i que porten a Santa Margarida de Coll d'Ares. Després d'una ràpida baixada tornem a veure la carretera. Creuem un filat pel pas i ens endinsem en un bosc d'avets molt ombrívol. A estones el camí planeja i, fins i tot, puja una mica, però la tendència és sempre a anar baixant.

13. Pla de l'Espinàs (1.265 m)

9.230 m / 2 h 55 min

Arribem a una cruïlla important molt ben indicada. Cal seguir recte i prendre el camí que baixa davant nostre. A pocs metres trobem un filat, que de nou travessem pel pas. El camí va baixant entre els avets i, més endavant, voreja un clot on trobem moltes falgueres i freixes. Continuem baixant i, a l'esquerra, enlairada, albirem la Torre del Mir. Passem per una pista de desembosc, continuem recte i, per primera vegada, veiem davant nostre Prats de Molló i el fort de la Guàrdia. El corriol va baixant suaument fins a endinsar-se de nou en un segon clot: el torrent de Flameja. 200 metres més endavant passem un segon torrent amb un petit salt d'aigua. El camí ara baixa fort, pel bosc ombrívol, fent revolts fins que arriba a una pista.

14. Pista forestal (1.020 m)

10.900 m / 3 h 20 min

Prenem aquesta pista forestal cap a la dreta durant uns 500 metres. Uns senyals indicadors, a l'esquerra del camí, ens informen que hem de deixar la pista i que ens trobem a només mitja hora del nostre objectiu. Prenem aquest nou corriol que s'enclota dins d'un bosc de castanyers i til·lers. El corriol desemboca en una pista ampla (camí al Cortal d'Amadeo). Prenem aquesta nova pista cap a l'esquerra, en baixada, i a pocs metres trobem la carretera.

15. Carretera D115 (850 m)

12.680 m / 3 h 40 min

Travessem la carretera i, just al davant, seguim un corriol que davalla enmig del bosc. A pocs metres entrem a Mont Ôz'Arbres. Seguim les indicacions que trobem dins d'aquest parc d'aventura, que ens faran creuar i seguir diversos camins. A la part baixa del parc creuem el barranc de Comajoan i davallarem ràpidament

16. Pont sobre el Canadell (740 m)

13.420 m / 3 h 50 min

Passem pel pont i a l'altra banda el camí ens condueix fins a les primeres cases del veïnat del Cendreu. Aquest camí desemboca en un altre de més ample que, a uns 150 metres, a l'esquerra, ens porta de nou a la carretera.

17. Carretera D115 (750 m)

13.650 m / 3 h 55 min

Prenem la carretera en baixada. Ja tenim Prats de Molló a tocar. Trobem una rotonda d'entrada a la vila i, una mica més enllà, el pont sobre el Tec. Travessem el pont i a l'esquerra tenim la vila emmurallada de Prats de Molló. Finalment, arribem a la plaça del Firal.

18. Plaça del Firal (745 m)

14.000 m / 4 h Final de l'itinerari.

